

Univerzitet u Nisu
Gradjevinsko Arhitektonski Fakultet

Sonja Milenkovic 6686/08

Danijela Lelovic 6671/08

Efekat staklene bašte – opis i primeri

Nis

1. Uvod

Atmosfera, slično staklu, uglavnom propušta Sunčevo zračenje, ali je slabo propusna za zračenje Zemljine površine, pa deo energije koji uđe u sistem Zemlja-atmosfera, kao i u staklenik, ostaje u njemu i pretvara se u toplotnu energiju, zagrevajući Zemljinu površinu i niže slojeve atmosfere. Ova prirodna pojava „greje“ Zemljinu površinu, što traje već četiri milijarde godina. Međutim, danas su naučnici sve zabrinutiji da bi ljudska aktivnost mogla, u određenoj meri, izmeniti ovaj posve prirodan proces sa, izvesno je, veoma opasnim posledicama. Od industrijske revolucije, u XIII veku, čovečanstvo je izumelo mnoge mašine i postrojenja koji koriste fosilna goriva kao što su ugalj, nafta i prirodni gas. Sagorevanje ovih goriva, kao i mnoge druge aktivnosti čoveka poput raščišćavanja zemljišta za potrebe zemljoradnje ili izgradnje naselja, oslobađaju u atmosferu gasove koji zadržavaju toplotu unutar nje, kao što su ugljen-dioksid (CO₂), metan i azot(I)-oksid (N₂O). Količina ovih gasova u atmosferi sada je najviša u proteklih 420 hiljada godina. Kako se ovi gasovi nakupljaju u atmosferi, zadržavaju sve više i više toplote pri Zemljinoj površini, uzrokujući otopljanje Zemljine klime koje za posledicu ima promene koje će biti navedene u daljem tekstu.

Sam termin *efekat staklene bašte*, već ustaljen u naučnoj literaturi, ne odgovara u potpunosti svojim značenjem pojavi koju opisuje. Naime, povišena temperatura unutar staklenika ima za uzrok, pre svega, nemogućnost mešanja vazduha u stakleniku sa okolnim vazduhom, a u mnogo manjoj meri potiče od upijanja dugotalasnog zračenja u staklu zidova staklenika. Prema tome, ni termin *gasovi staklene bašte* ne može se vezivati za prirodu gasova koji se ovim terminom podrazumevaju.

2. Mehanizam delovanja efekta staklene bašte

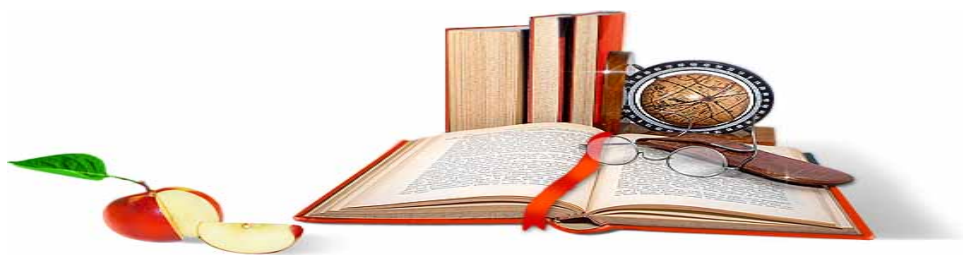
Efekat staklene bašte je rezultat interakcije Sunčevog zračenja i sloja Zemljine atmosfere koji se proteže do 100km iznad Zemljine površine. Sunčevo zračenje sadrži spektar zračenja različitih talasnih dužina, što je poznato kao Sunčev spektar i ono uključuje vidljivo, infracrveno, gama, rendgensko i ultraljubičasto zračenje. Kada Sunčevo zračenje dospe do atmosfere, 25% energije koju nosi biva odbijeno od oblaka i drugih atmosferskih komponenata nazad u međuplanetarni prostor. Oko 20% upije atmosfera. Na primer, molekuli gasa u najvišim slojevima atmosfere apsorbuju Sunčevo gama i rendgensko zračenje. Sunčevo ultraljubičasto zračenje apsorbuje sloj ozona koji se nalazi na visini od 19 do 48km iznad Zemljine površine.

Oko 50% Sunčeve energije, većinom u obliku vidljive svetlosti, prolazi, kao kratkotalasno zračenje, kroz atmosferu i dospeva do Zemljine površine. Zemljište, biljke i vodene površine

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com